

สาขาขนส่ง

สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ กระทรวงการคลัง STATE ENTERPRISE REVIEW: รายงาน

บริษัท ขนส่ง จำกัด
ประจำปี 2558 (1 ต.ค. 57 – 30 ก.ย. 58)

SOD: พัฒนาคุณภาพให้บริการขนส่งมวลชนระหว่างเมืองและภูมิภาค รวมถึงการบริหารจัดการสถานี ความปลอดภัย และการตรงต่อเวลา ให้ได้มาตรฐานสากล เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อเพิ่มรายได้

สถานะการดำเนินงาน

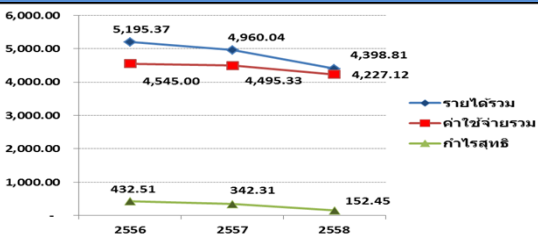
ผลการดำเนินงานในรอบ 3 ปี ของ บขส. ถ้าไรมีแนวโน้มลดลง เนื่องจากการแข่งขันการให้บริการทางธุรกิจภาคขนส่งโดยสาร มีทางเลือกเพิ่มมากขึ้น ผู้โดยสารส่วนใหญ่นิยมเดินทางด้วยการเดินทางโดยสารการบินต้นทุนต่ำ (Low-Cost airlines) เพราะใช้ระยะเวลาในการเดินทางน้อยกว่า ในขณะที่อัตราค่าโดยสารใกล้เคียง การเดินทางด้วยรถโดยสารประจำทาง ประกอบกับคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลางมีมติปรับลด อัตราค่าโดยสารลง 3 สตางค์ต่อกิโลเมตร ซึ่งมีผลบังคับตั้งแต่วันที่ 20 ส.ค. 58

ข้อมูลทั่วไป

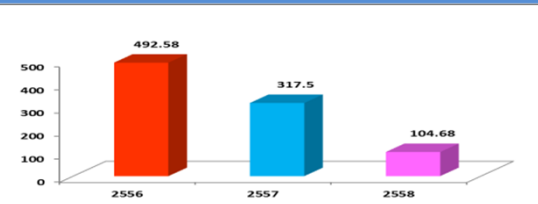
สังกัด: กระทรวงคมนาคม
ประธานกรรมการ: ดร. อนุสรณ์ แสงนิ่มนวล
กรรมการผู้แทน กค.: นายประสิทธิ์ สืบชนะ
กรรมการผู้จัดการใหญ่: นายอนุรัตน์ ราชฤณยวณิช
รองกรรมการผู้จัดการใหญ่ฝ่ายบริหารการเดินรถ (รักษาการแทนกรรมการผู้จัดการใหญ่)
จำนวนพนักงาน: 3,408 คน
Website: www.transport.co.th

ข้อมูลด้านการดำเนินงาน

งบกำไรขาดทุน (ล้านบาท)

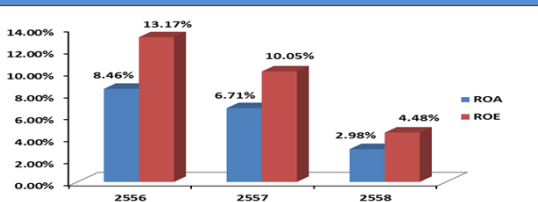
EBITDA 104.68 ล้านบาท

งบแสดงฐานะการเงิน (ล้านบาท)

ข้อมูลที่สำคัญอื่นๆ

ด้านการเดินรถ ปัจจุบันธุรกิจหลักของบริษัท ขนส่ง จำกัด (บขส.) คือการประกอบบริการขนส่งโดยสารระหว่างกรุงเทพมหานครไปยังจังหวัดทั่วทุกภูมิภาคภายในประเทศ และระหว่างประเทศไทย - ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จำนวน 12 เส้นทาง ประเทศไทย - ประเทศกัมพูชา 2 เส้นทาง

รถโดยสารบริษัท มีรถโดยสารที่ให้บริการในเส้นทางต่างๆ รวม 14,041 คัน เป็นรถของบริษัท จำนวน 800 คัน แบ่งเป็นรถ บขส. จำนวน 229 คัน รถเช่า จำนวน 571 คัน และเป็นรถร่วมในเครือข่าย จำนวน 12,068 คัน บขส. มีเส้นทางที่ได้รับอนุญาตจากทางราชการให้เป็นผู้ประกอบการขนส่งประจำทางทั้งสิ้น 297 เส้นทาง โดยแบ่งเป็นการขนส่งระหว่างประเทศ จำนวน 14 เส้นทาง การขนส่งจากกรุงเทพฯ ไปภูมิภาค (หมวด 2) จำนวน 205 เส้นทาง การขนส่งระหว่างจังหวัดในสวนภูมิภาค (หมวด 3) จำนวน 69 เส้นทาง และการขนส่งในเขตจังหวัด (หมวด 4) จำนวน 9 เส้นทาง

สถานีขนส่งผู้โดยสาร ที่เป็นสถานีที่ได้รับอนุญาตประกอบการสถานีขนส่งผู้โดยสาร บขส. 7 แห่ง ประกอบด้วย สถานีขนส่งผู้โดยสารกรุงเทพฯ (จตุจักร) สถานีขนส่งผู้โดยสารกรุงเทพฯ (สายใต้) สถานีขนส่งขนส่งผู้โดยสารกรุงเทพฯ (เอกมัย) สถานีขนส่งผู้โดยสาร จังหวัดสุพรรณบุรี สถานีขนส่งผู้โดยสาร อำเภออุทัย จังหวัดสุพรรณบุรี สถานีขนส่งผู้โดยสาร อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ และสถานีขนส่งผู้โดยสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี และนอกจากนี้ บขส. ยังมีสถานีที่ทำการที่เป็นของ บขส. อีก 1 แห่ง ย่านรังสิต - นวนคร คือ สถานีเดินรถรังสิตใช้เป็นการเดินทางรถ จุดจอดและปล่อยรถโดยสารในเส้นทางภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีศูนย์ซ่อมบำรุงและตรวจสภาพรถโดยสารของ บขส. เปิดศูนย์ตรวจสภาพรถเอกชน ให้บริการประชาชนภายนอก ส่วนสถานีที่ดำเนินการในยังเป็นทำการศูนย์ฝึกอบรมพนักงานของ บขส.

ความคืบหน้าการก่อสร้างสถานีขนส่งผู้โดยสารกรุงเทพแห่งใหม่ เพื่อรองรับการขนส่งผู้โดยสารและให้บริการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการขนส่งสำหรับเส้นทางเดินรถภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (จตุจักร) เมื่อวันที่ 20 ตุลาคม 2558 คณะรัฐมนตรีรับทราบรายงานผลการดำเนินโครงการย้ายสถานีขนส่งผู้โดยสารกรุงเทพฯ (จตุจักร) ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมรายงานโดยใช้พื้นที่ประมาณ 80 ไร่ พื้นที่บริเวณติดถนนพหลโยธินด้านเหนือ เริ่มจากแยกถนนรังสิต-ปทุมธานี ฝั่งขาออกจนถึงมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ศูนย์รังสิต) ปัจจุบันอยู่ระหว่างประกาศเชิญชวนเสนอขายที่ดิน

ข้อมูลทางการเงินที่สำคัญ

หน่วย: ล้านบาท	2556	2557	2558	%Chg
ฐานะทางการเงิน				
เงินสด	304.07	204.81	100.15	(51.10%)
สินทรัพย์รวม	5,111.11	5,103.30	5,117.08	0.27%
หนี้สินรวม	1,826.08	1,696.54	1,716.46	1.17%
ทุนรวม	3,285.03	3,406.76	3,400.62	(0.18%)
กำไร(ขาดทุน)สะสม	3,176.25	3,289.00	3,288.59	(0.01%)
ผลการดำเนินงาน				
รายได้จากการดำเนินงาน	3,815.65	3,582.22	3,083.46	(13.92%)
รายได้รวม	5,195.37	4,960.04	4,398.81	(11.32%)
ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน	3,426.20	3,361.26	3,084.88	(8.22%)
ค่าใช้จ่ายรวม	4,545.00	4,495.33	4,227.12	(5.97%)
กำไรจากการดำเนินงาน	389.45	220.96	(1.42)	(100.64%)
ดอกเบี้ยจ่าย	-	-	-	
ภาษีเงินได้นิติบุคคล	217.86	122.40	19.24	(84.28%)
EBITDA	492.58	317.50	104.68	(67.03%)
กำไรสุทธิ	432.51	342.31	152.45	(55.46%)
อื่นๆ				
ค่าใช้จ่ายพนักงาน	1,156.47	1,147.06	1,183.20	3.15%
กำไร(ขาดทุน) จากอัตราแลกเปลี่ยน	-	-	-	
ค่าเสื่อมราคา/ค่าตัดจำหน่าย	103.13	96.54	106.10	9.90%
เงินนำส่ง/เงินปันผล	266.68	187.68	97.65	(47.97%)
เงินอุดหนุนจากงบประมาณ	-	-	-	
งบลงทุน (เป้าหมาย)	138.64	89.63	90.91	
งบลงทุนเบิกจ่าย	128.15	83.11	78.73	
อัตราการเบิกจ่าย (%)	92.43%	92.72%	86.60%	
อัตราส่วนทางการเงิน				
ROA	8.46%	6.71%	2.98%	
ROE	13.17%	10.05%	4.48%	
D/E (เท่า)	0.56	0.50	0.50	
Net Profit Margin	8.32%	6.90%	3.47%	

ที่มา : GFMS-SOE

หมายเหตุ : งบการเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2558 ยังไม่ผ่านการสอบทานจาก สดง.

สาขาขนส่ง

สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ กระทรวงการคลัง

STATE ENTERPRISE REVIEW: รายงาน

บริษัท ขนส่ง จำกัด
ประจำปี 2558 (1 ต.ค. 57 – 30 ก.ย. 58)

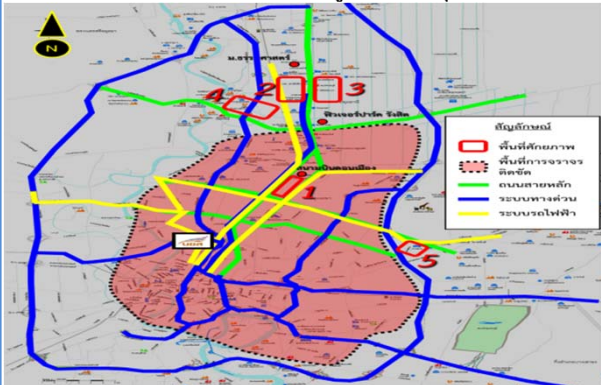
นโยบายรัฐ

การดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาล

- ตามนโยบายกระทรวงคมนาคม โดยท่านรัฐมนตรีว่าการฯ และรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม ให้ บขส. นำเทคโนโลยีมาใช้กับดูแลการบริหารจัดการ สถานีขนส่งผู้โดยสาร ให้มีความปลอดภัยและทันสมัย (Smart Station) ซึ่งในส่วนของการทำงานกับดูแลการเดินทางโดยสารประจำทางให้มีการนำระบบกำหนดตำแหน่งบนโลก (Global Positioning System: GPS) มาใช้ติดตามรถโดยสารประจำทาง เพื่อให้การขนส่งผู้โดยสารสาธารณะมีความปลอดภัยมากยิ่งขึ้น ซึ่งปัจจุบันมีการติดตั้งและใช้อุปกรณ์ GPS กับรถโดยสารของ บขส. แล้ว
- บขส. จัดโครงการนำร่องการจัดส่งอำนวยความสะดวกและบริการสำหรับคนพิการของ บขส. โดยกำหนดให้สถานีขนส่งผู้โดยสารกรุงเทพฯ (จตุรัส) อาทิ เพิ่มจำนวนที่จอดรถให้คนพิการ ปรับปรุงทางขึ้นทางลาด สร้างห้องพักผู้โดยสารสำหรับคนพิการ ปรับปรุงเคาน์เตอร์ประชาสัมพันธ์ให้มีความสูงไม่เกิน 85 ซม. ตามนโยบายกระทรวงคมนาคม ภายใต้ชื่อ "สะดวก ปลอดภัย คมนาคมยุคใหม่ใส่ใจคนพิการ"

ข้อมูลอื่นๆ ที่สำคัญ

พื้นที่การก่อสร้างสถานีขนส่งผู้โดยสารกรุงเทพแห่งใหม่

ผลการดำเนินงานด้านธุรกิจเดินรถ

ข้อมูล ณ 31 ส.ค. 57

รวมรถร่วม
13,281 คัน

ขอบเขตการดำเนินงานธุรกิจ

มาตรฐาน 1 (ก) VIP	37 คัน
มาตรฐาน 4 (ก) VIP	117 คัน
มาตรฐาน 1 (ข)	78 คัน
มาตรฐาน 4 (ข)	206 คัน
มาตรฐาน 1 (พ)	4 คัน
มาตรฐาน 4 (พ)	5 คัน
มาตรฐาน 2	256 คัน
มาตรฐาน 4 (ค)	109 คัน
รถโดยสารไม่ประจำทาง	40 คัน
รถรับ-ส่งพิเศษ	6 คัน
รถจ้างถ่ายถ่ายเคลื่อนที่	2 คัน
รวมรถบริษัท	860 คัน

การประเมินผลการดำเนินงาน

หัวข้อการประเมิน	น้ำหนัก (ร้อยละ)	คะแนนที่ได้
1. ผลการประเมินกระบวนการ/ระบบของรัฐวิสาหกิจ	35	3,9448
2. ผลลัพธ์	65	1,9840
คะแนนรวม	100	2,6703
Request for Improvement: RFI (ผลการดำเนินการ หรือผลการปรับปรุงพัฒนา)		1.20
กระบวนการหรือระบบที่สำคัญของรัฐวิสาหกิจ (ที่กำหนดตามความประสงค์ของภาครัฐ)		
คะแนนรวมหลังคูณ RFI		3.2044

ที่มา : ผลการประเมินปีบัญชี 2558 (เบื้องต้น) (ต.ค. 2557 – ก.ย. 2558) บริษัท โทรัส คอร์ปอเรชั่น จำกัด
 ผู้จัดทำ: น.ส. สกลเพชร เพชรดี
 สำนัก : กองพัฒนารัฐวิสาหกิจ 1
 ผู้อำนวยการสำนัก : นายภูมิศักดิ์ อธิญาเกษมสุข
 โทรศัพท์ : 0 2298 5880 ต่อ 2143
 วันที่จัดทำ : 14 มกราคม 2559

วิเคราะห์ผลการดำเนินงาน

- **ฐานะทางการเงิน :** โครงสร้างทางการเงินในปีบัญชี 2558 บขส. มีสินทรัพย์รวม 5,117.08 ล้านบาท ทั้งนี้ บขส. มีสินทรัพย์รวมเพิ่มขึ้นจากปี 2557 ร้อยละ 0.27 สำหรับหนี้สินรวม 1,716.46 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2557 ร้อยละ 1.17 และมีส่วนของผู้ทุน 3,400.62 ล้านบาท โดยส่วนใหญ่เป็นกำไรสะสมที่ยังไม่ได้จัดสรรจำนวน 3,288.59 ล้านบาท ลดลงจากปี 2557 ร้อยละ 0.01
- **ผลประกอบการ :** ผลการดำเนินงานปี 2558 บขส. มีรายได้รวมเท่ากับ 4,398.81 ล้านบาท ซึ่งลดลงจากปี 2557 ร้อยละ 11.32 โดยเป็นรายได้จากการเดินรถบริษัท ซึ่งเป็นรายได้หลักเท่ากับ 3,083.46 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 70.10 ของรายได้รวม ซึ่งลดลงจากปี 2557 ร้อยละ 13.56 โดยมีสาเหตุจากการปรับลดอัตราค่าโดยสาร 2 ช่วง ช่วงแรกลดลงกิโลเมตรละ 2 สตางค์ ตั้งแต่ 16 มกราคม 2558 และช่วงที่ 2 ปรับลด 3 สตางค์ ตั้งแต่ 21 สิงหาคม 2558 ทำให้ บขส. สูญเสียรายได้ค่าโดยสาร และเที่ยววิ่งการเดินรถลดลง เนื่องจาก บขส. ปรับลดเที่ยววิ่งการเดินรถให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน และความต้องการเดินทางของผู้โดยสารในขณะเดียวกัน บขส. มีรายได้จากการเดินรถร่วมเท่ากับ 992.33 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 22.56 ของรายได้รวมเมื่อพิจารณาตามค่าใช้จ่าย บขส. มีค่าใช้จ่ายรวมเท่ากับ 4,227.12 ล้านบาท ซึ่งลดลงจากปี 2557 ร้อยละ 5.97 โดยโครงสร้างค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่เป็นต้นทุนในการเดินรถที่ลดลงร้อยละ 7.88 จากปี 2557 ซึ่งประกอบด้วย เงินเดือนพนักงานเดินรถ ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ค่าเช่ารถโดยสาร ค่าซ่อมรถโดยสาร เป็นต้น ในขณะที่ค่าใช้จ่ายในการเดินรถและบริหารเพิ่มขึ้นจากปี 2557 คิดเป็นร้อยละ 0.96 หรือคิดเป็นร้อยละ 27.02 ของค่าใช้จ่ายรวม ซึ่งประกอบด้วยเงินเดือนพนักงานประจำสถานี เงินเดือนฝ่ายอำนวยการ ค่าฝึกอบรม ค่าเวชภัณฑ์และค่ารักษาพยาบาล เป็นต้น ส่งผลให้ในปี 2558 บขส. มีกำไรสุทธิ 152.45 ล้านบาท ลดลงจากปี 2557 ร้อยละ 55.46 ในส่วนของผู้ถือหุ้น EBITDA ของ บขส. เท่ากับ 104.68 ล้านบาท ลดลงจากช่วงเดียวกันของปีก่อน ร้อยละ 67.03
- **ความสามารถในการทำกำไร :** ลดลงเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน โดยอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (ROA) มีค่าลดลงจากร้อยละ 6.71 เป็นร้อยละ 2.98 ในขณะที่อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) ลดลงจากร้อยละ 10.05 เป็นร้อยละ 4.48
- **งบลงทุน :** ของปี 2558 สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้อนุมัติงบประมาณลงทุนของ บขส. ที่เป็นยอดเบิกจ่ายรวมทั้งสิ้น 90.91 ล้านบาท บขส. ได้เบิกจ่ายจริงจำนวน 78.73 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 86.60 ของงบลงทุนที่ได้รับอนุมัติเบิกจ่าย
- **ผลคะแนนประเมินผลการดำเนินงานประจำปีบัญชี 2558** ของ บขส. (เบื้องต้นก่อนการรับรองการเงินของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน) ที่ระดับคะแนน 3.3000 เมื่อเปรียบเทียบกับผลการดำเนินงานในปี 2557 แล้ว พบว่า บขส. มีคะแนนเพิ่มขึ้นจำนวน 0.0381

สรุปการดำเนินงานและข้อเสนอแนะ

สรุปการดำเนินงาน

บขส. ดำเนินการในด้านการบริการขนส่งผู้โดยสารโดยรถประจำทางระหว่างกรุงเทพฯ ไปยังจังหวัดต่างๆ ระหว่างจังหวัดและภายในจังหวัดและให้เอกชนเข้ามามีส่วนดำเนินการในรูปแบบรถร่วมเอกชน รุ่งในเส้นทาง บขส. ได้รับอนุญาตประกอบการขนส่ง จากการที่รัฐบาลได้มอบหมายให้ บขส. ทำหน้าที่เป็นแกนกลางในการจัดระเบียบการเดินรถทั้งของบริษัทเองและรถร่วมให้เป็นระเบียบ และ บขส. ได้เปิดเดินรถระหว่างประเทศไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และราชอาณาจักรกัมพูชา รวมทั้งการให้บริการด้านสถานีขนส่งผู้โดยสารทำให้สามารถแบ่งขอบเขตการดำเนินงานธุรกิจได้ 3 ธุรกิจ คือ การเดินรถของบริษัท รถร่วมเอกชน และสถานีขนส่ง อีกทั้งยังประกอบธุรกิจเกี่ยวเนื่อง เช่น การให้บริการรถโดยสารไม่ประจำทาง (รถเช่าเหมาทะเบียน 30) และการให้บริการ รับ-ส่งพิเศษ

ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง/พัฒนารัฐวิสาหกิจ

1. อุตสาหกรรมการให้บริการเดินรถโดยสารมีผู้ประกอบการรายใหม่เข้ามาแข่งขันมากยิ่งขึ้น บขส. จำเป็นต้องพัฒนาปรับปรุงประสิทธิภาพการเดินรถในเส้นทางเชิงพาณิชย์ให้สามารถแข่งขันกับบริษัทรถร่วมเอกชน และรถคู่ที่เข้าจดทะเบียนให้บริการเดินรถได้
2. บขส. ควรจัดท่าแผนกลยุทธ์ที่มีการคำนึงถึงคู่แข่งในอนาคต เช่น ระบบราง เป็นต้น
3. ในปี 2557-2558 บขส. จะมีผู้บริหารระดับสูงเกษียณอายุคิดเป็นร้อยละ 66.67 (8/12 ท่าน) ควรให้ความสำคัญกับการถ่ายทอดงาน การหาผู้สืบทอด และการสร้างระบบ KM
4. บขส. ควรเร่งพิจารณาเรื่องการย้ายสถานีขนส่งผู้โดยสารหมอชิต 2 เนื่องจากมีผลกระทบต่อผู้โดยสารและประชาชนในวงกว้าง